

Ik begon een paar keer eerder aan een afscheidsrede voor mijn vader. Op stukjes papier, een servetje, de achterkant van een printje, een schrift, vaak in de trein of in de bus op reis als ik aan hem moest denken. Aardig of op zijn minst begripvol waren die regels niet. Ze herinnerden aan dagen die hij en ik het liefst wilden vergeten.

Vorig jaar, zomaar op de Sarphatistraat schuin tegenover de Nederlandse bank hield een woord me halt.

Piefje

Ik stapte van mijn fiets en schreef:

Piefje
crankspie
tande-masser

Het waren woorden van mijn vader.

Crankspie

Mijn fiets trapte niet meer fijn. De trapper verschoof in elke rondgang. Er zat speling in. Een crankspie heb je nodig, zei hij. De fietsenmaker wist gelukkig wat het was, en mijn fiets deed het weer.

Piefje

Een piefje kan van alles zijn. Een stukje hout of metaal, dat je ergens tussen of in kunt steken. Het komt altijd goed van pas, maar je bent het vaak kwijt. Een mens zou voldoende piefjes in huis moeten hebben.

Tande-masser

Een woord opgepikt achterin de auto op weg naar het zuiden. Het had iets van doen met caravans. Nog niet zo lang geleden, verlegde ik de klemtoon. Tandem-asser en toen begreep ik eindelijk wat het was. Een caravan of aanhanger met twee achter elkaar geplaatste assen.

Een mens is misschien een bouwwerk van woorden.

Bij mijn vader was dit een vrij precieze, toch verbazingwekkend lichte constructie. Ook al kwamen ze er veel te weinig uit, veel woorden had hij. Dat las je in de Sinterklaasgedichten die hij schreef. Mooie rijmschema's, goed lopende regels, merkbaar dat de schrijver niet om een woord verlegen zat.

Hij zal zich met dit zorgvuldig aangelegde woordenboek overeind hebben gehouden in het leven. Zijn woorden schoten hem te hulp, ondersteunden hem waar dat nodig was, gaven hem een voorsprong. Hoe helder hij ook was de afgelopen weken, bij het wegblijven van het woord 'morfine', zag ik lichte paniek in zijn ogen. Het was dat rottige middel dat er voor zorgde dat hij niet meteen op het woord kon komen. Hij stelde het vast, ietwat gelaten, met een glimlach en een blik naar boven.

Veel van die woorden zitten nu in mij, als losse stenen in dat schots en scheef gestapelde bouwsel dat ik ben. Die woorden zullen in me op komen op de momenten dat ik er het minst op verdacht ben.

Hij keek de kinderen rond zijn ziekbed een voor een aan, wees en zei:
'Redacteur, ex-redacteur, directeur, fotograaf.'